

Občina Šmartno pri Litiji

Župan

Štev.: 617-04/2016

Dne: 29.9.2016

OBČINSKEMU SVETU OBČINE
ŠMARTNO PRI LITIJU

ZADEVA: Odlok o razglasitvi cerkve Marijinega rojstva na Primskovem za kulturni spomenik lokalnega pomena

Predlagatelj: Rajko Meserko - župan Občine Šmartno pri Litiji

Poročevalca: Karmen Sadar, Peter Avbelj

Pravna osnova: 11., 12. in 13. člen Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13 in 32/16), 16. člen Statuta Občine Šmartno pri Litiji (Uradni list RS, št. 33/03, 106/03, 34/04)

Namen: Obravnava in sprejem Odloka o razglasitvi cerkve Marijinega rojstva na Primskovem za kulturni spomenik lokalnega pomena.

Predhodna obravnava: Odbor za družbene dejavnosti, Komisija za statut in pravna vprašanja

Občinskemu svetu Občine Šmartno pri Litiji predlagam po opravljeni razpravi v sprejem naslednji sklep:

SKLEP 1: Občinski svet Občine Šmartno pri Litiji sprejme Odlok o razglasitvi cerkve Marijinega rojstva na Primskovem za kulturni spomenik lokalnega pomena.

Pripravila
mag. Karmen Sadar

Priloga:

- Obrazložitev
- Predlog odloka

Župan občine
Šmartno pri Litiji:
Rajko Meserko

Občina Šmartno pri Litiji

Župan

OBRAZLOŽITEV:

Predlagani odlok opredeljuje lokacijo kulturnega spomenika, varstveni režim na spomeniku, varstveni režim na vplivnem območju ter naloge varovanja spomenika, ki jih Zakon o varstvu kulturne dediščine podeljuje strokovnim službam.

Obvezne elemente strokovnih podlag za razglasitev objekta za kulturni spomenik lokalnega pomena je izdelal Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Ljubljana.

Predlagani odlok je bil v enakem besedilu sprejet na 11. redni seji OS Občine Šmartno pri Litiji, 5.7.2016

Pripravila: Karmen Sadar

Občina Šmartno pri Litiji

Župan

Na podlagi 11., 12. in 13. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13 in 32/16) in 16., 106. in 109. člena Statuta Občine Šmartno pri Litiji (Uradni list RS, št. 33/2003, 106/2003, 34/2004) je Občinski svet Občine Šmartno pri Litiji na ____ seji dne ____ 2016 sprejel

OD L O K

o razglasitvi cerkve Marijinega rojstva na Primskovem za kulturni spomenik lokalnega pomena

1. člen (namen razglasitve)

Z namenom, da se ohranijo umetnostnozgodovinske, arhitekturne, kulturne in arheološke vrednote in se zagotovi nadaljnji obstoj, se za kulturni spomenik lokalnega pomena z lastnostmi arhitekturnega spomenika razglasi enota dediščine: Primskovo-Cerkev Marijinega rojstva, EŠD 2191.

Spomenik je zavarovan z namenom, da se:

- ohraniti njegov sakralni pomen in raba;
- ohraniti neokrnjenost arhitekturnih, likovnih in zgodovinskih vrednot;
- poveča pričevalnost kulturnega spomenika;
- predstavi kulturne vrednote spomenika in situ in v medijih;
- vzpodbudi učno – predstavitveno in znanstveno delo.

2. člen (lastnosti spomenika)

Lastnosti, ki utemeljujejo razglasitev za spomenik lokalnega pomena:

Cerkev je v osnovi gotska, pravokotna ladja prehaja v triosminsko zaključen prezbiterij. Cerkev je bila v baroku prezidana, ko je bila cerkvena ladja z ravnim lesenim stropom nadzidana in obokana z banjastim obokom z oprogami; zazidana so bila gotska, šilasto zaključena okna (prezentirana ob prenovi) in vzdana pokončna pravokotna. Prezbitirij je vsaj na znotraj obdržal gotski karakter s petdelnim rebrastim obokom s sklepniki (simboli evangelistov), ohranjeno pa je tudi šilasto zaključeno kamnito okno s krogovičjem. Na zunanosti sta nad vrati vzdana kamnita reliefa romanskega izvora, eden pa nad novo odkritim gotskim portalom (zazidanim) na severni strani ladje. Južna stena ladje je bila v celoti poslikana, freske se kažejo v dveh plasteh, predvsem levo ob vhodu. Nad starejšo plastjo geometrične poslikave je pod ostanki gotskega okna slabo, fragmentarno ohranjen (sicer delno restavriran in utrjen) prizor Kristusa na križu iz 15. stoletja. Zvonik na južni strani ladje je baročen, iz spodnjega dela kvadratnega tlorisa na polovici višine prehaja v osmerokotnega.

Občina Šmartno pri Litiji

Župan

Glavni, neogotski oltar iz marmorja je bil narejen leta 1928 (kamnosek Anton Hohnjec iz Celja), leseni kip Marije v tronu je s starejšega (iz 17. stoletja), na steno prezbiterija pa sta pritrjena dva baročna angela iz sredine 18. stoletja s starega oltarja. Stranska oltarja sta baročna iz konca 18. stoletja. Levi oltar sv. Ane je postavljen na starejšo menzo (1615), sam kip je tirolsko delo iz konca 19. stoletja, ob strani baročna kipa sv. Lucije in sv. Barbare. Na desnem oltarju je v osrednji niši kip sv. Antona Padovanskega (tirolsko delo), ob strani sv. Štefan in sv. Janez Nepomuk. Kvaliteten Križev pot iz druge polovice 19. stoletja.

3. člen

(lokacija in obseg spomenika)

Cerkev s pokopališčem stoji znotraj nekdanjega protiturškega tabora na parc. št. 656/2, k.o. Gradišče.

Vplivno območje spomenika obsega parcele: št.: 659/1, 657, 658, 876 severozahodni del, 659/2, 655/1, 655/2, 656/2, 656/1, 656/3, 653, 688/2, 689, 651/1, 651/2, 652/2, 652/1, vse k.o. Gradišče.

Meje spomenika in vplivnega območja so vrisane na digitalnem katastrskem načrtu v merilu 1:2880 in na temeljnem topografskem načrtu v merilu 1:5000.

Izvirnika načrtov z zarisom varovanega območja, ki sta sestavni del tega odloka, hrani Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Ljubljana (v nadaljevanju ZVKDS, OE Ljubljana).

4. člen

(varstveni režim)

Za kulturni spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- celostno ohranjanje varovanih kulturnih, zgodovinskih, umetnostnih, arhitekturnih in arheoloških vrednot spomenika v njihovi izvirnosti in neokrnjenosti, tako na zunanjsčini kot v notranjsčini z vso originalno stavbno in slikarsko opremo;
- redno strokovno vzdrževanje in obnavljanje spomenika in njegovih delov ter vseh ovrednotenih in ohranjenih izvirnih prvin arhitekturne zasnove zunanjsčine in notranjsčine spomenika ter notranje opreme po načelu ohranjanja izvirne lege, oblike, konstrukcijskih elementov, materialov, struktur in barvne podobe;
- prepoved spreminjanja varovanih vrednot izvirne arhitekturne zasnove zunanjsčine in notranjsčine z rušenjem, odstranjevanjem, kot tudi z nadzidavo, prezidavo in dodajanjem posameznih prvin;
- v primeru okrnitve spomenika ali njegovega varovanega dela, je potrebno zagotoviti strokovno prenovu in vzpostavitev stanja pred posegom, oziroma prvotnega stanja na stroške povzročitelja;
- zagotavljanje ustrezne namembnosti celote in posameznih delov v skladu z varovanimi vrednotami spomenika in njegovo osnovno namembnostjo;
- zagotavljanje dostopa javnosti v obsegu, ki ne ogroža varovanja spomenika ter pravic lastnika;

Občina Smartno pri Litiji

Župan

- pri funkcionalnem posodabljanju objekta in dostopa gibalno oviranim, je potrebno varovane sestavine spomenika ohranjati v največji možni meri;
- predhodno izdelavo konservatorskega načrta za večje posege v spomenik ali njegovo celovito prenovo.

V vplivnem območju kulturnega spomenika velja varstveni režim, ki določa:

- podreditev posegov ohranjanju, sanaciji in prenovi varovanih lastnosti prostora;
- ohranjanje nepozidanosti odprtega prostora z ohranjanjem tradicionalne rabe prostora;
- prepoved postavljanja objektov trajnega ali začasnega značaja, vključno z nadzemno ali podzemno infrastrukturo ter nosilci reklam, razen v izjemnih primerih, ki jih s predhodnim kulturnovarstvenim soglasjem odobri ZVKDS OE Ljubljana;
- prepoved vseh posegov v plasti vplivnega območja, razen pooblaščenim osebam s predhodnim pisnim soglasjem zavoda.

Za vsak poseg v spomenik, njegove dele ali vplivno območje so v skladu z 28., 29. in 30. členom ZVKD-1, potrebni kulturnovarstveni pogoji in na njihovi podlagi kulturnovarstveno soglasje Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije.

5. člen

(ukrepi za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami in za primer oboroženega spopada)

Ukrepi za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami in za primer oboroženega spopada:

- priprava ocene protipotresne in poplavne ogroženosti;
- izdelava arhitekturnih izmer stavb.

Zakon določa, da morajo biti nepremični spomeniki označeni v skladu s Pravilnikom o označevanju nepremičnih kulturnih spomenikov (Uradni list RS, št. 57/11).

6. člen

(zaznamba statusa kulturnega spomenika)

Na podlagi tretjega odstavka 13. člena ZVKD-1 pristojni organ na parceli iz prvega odstavka 3. člena tega odloka v zemljiški knjigi po uradni dolžnosti zaznamuje status kulturnega spomenika, na parcelah iz drugega odstavka 3. člena tega odloka pa status vplivnega območja.

Pristojni organ mora v treh mesecih po uveljavitvi tega odloka izdati lastniku spomenika odločbo o varstvu na podlagi 13. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 7/99).

Odločba iz prejšnjega odstavka določa pogoje za raziskovanje, načine vzdrževanja, pogoje za posege, fizično zavarovanje, pravni promet, način upravljanja in rabe spomenika, dostopnost spomenika za javnost in časovne okvire dostopnosti, posamezne druge ukrepe in prepovedi za čim bolj učinkovito varstvo spomenika.

Občina Šmartno pri Litiji

Župan

Varstveni režim lahko omejuje lastninsko pravico le v obsegu, ki je nujen za izvajanje varstva spomenika.

7. člen
(kršitve)

Za kršitev določb tega odloka veljajo kazenske določbe od 125. do 127. člena ZVKD-1.
Nadzor nad izvajanjem tega odloka opravlja Inšpektorat Republike Slovenije za področje kulturne dediščine.

8. člen
(uveljavitev odloka)

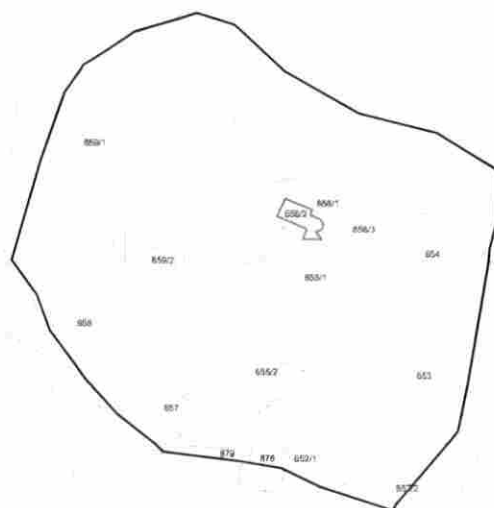
Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Številka: 617-04 /2016
Datum:

Župan Občine Šmartno pri Litiji
Rajko Meserko

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije
Območna enota Ljubljana
Tržaška 4, Ljubljana

Datum izrisa : 30.05.2008

EŠD 2191

- ☐ meja kulturnega spomenika
☐ meja vplivnega območja spomenika

K.O. GRADIŠČE

Vir podatkov:

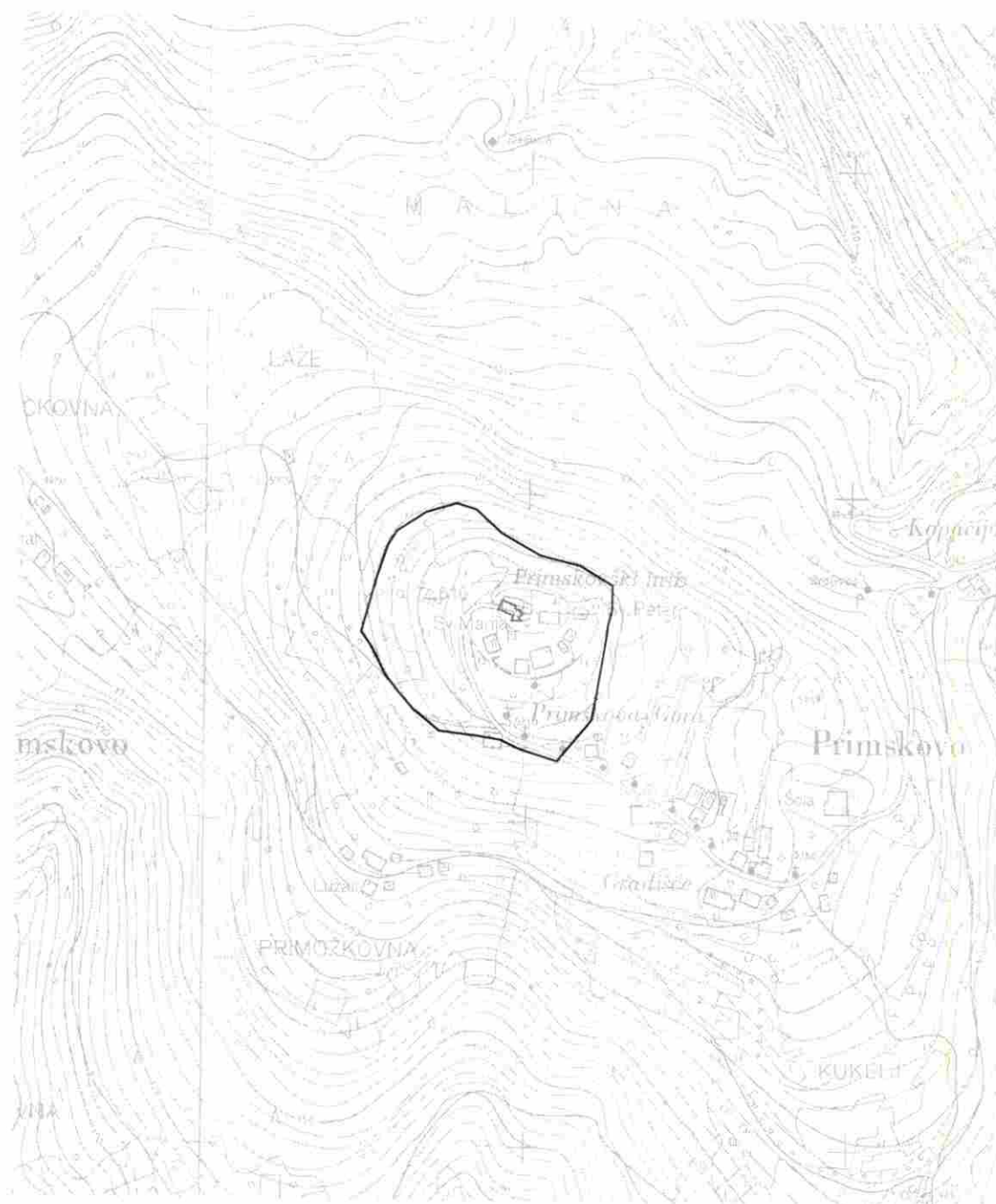
- Predlog za razglasitev cerkve Marijinega rojstva v Primskovem za kulturni spomenik lokalnega pomena

Merilo: 1:2880

Vir za kartografsko osnovo:

- Digitalni katastrski načrt, Geodetska uprava Republike Slovenije

Datum izrisa : 30.05.2008

EŠD 2191

- ☐ meja kulturnega spomenika
- ☐ meja vplivnega območja spomenika

TTN5 VIŠNJA GORA 28

Vir podatkov:

- Predlog za razglasitev cerkve Marijinega rojstva v Primskovem za kulturni spomenik lokalnega pomena

Merilo: 1:5000

Vir za kartografsko osnovo:

- Temeljni topografski načrt 1: 5000, 1: 10 000, Geodetska uprava Republike Slovenije